

Részletes ismertető a Földrajz 7. tankönyvről

(FI-506010701/1)

A tankönyv általános jellemzői

Az általános iskola 7. évfolyama számára készült újgenerációs földrajztankönyv a magyarországi földrajztanítás tartalmi és módszertani megújításának szándékával készült a Nemzeti alaptanterv és a kerettanterv követelményeinek, elvárásainak figyelembe vételével.

A leckék tagoltak, ezt a változatos szerkezeti és tartalmi elemek tesznek lehetővé.

- Izgalmas és figyelemfelkeltő a leckék címe, tömören utalnak a tartalomra.
- A leckék elején található kérdések a tanulók előzetes ismereteinek „előhívására” alkalmasak, a rövid bevezetők motiválnak, ráirányítják a tanulók figyelmét az új témára.
- A kérdések és feladatok helye és funkciója gondosan megtervezett, a tanárok és a diákok számára is könnyen felismerhető ezek egymástól eltérő szerepe a tanításban és tanulásban.
- A változatos feladatok lehetővé teszik, hogy a szaktanár az osztály érdeklődésének megfelelően differenciáljon, változatos tanulási formákat alkalmazzon.
- A kiadványban tanulási tanácsok segítik a tanulók tankönyvhasználatát, tanulását.
- A reprodukív tanulás helyett a feldolgozás típusú tanulást helyezi előtérbe a tankönyv. Az ismeretközlés mellett nagy szerepet kapnak tevékenykedtető feladatok is.
- A tankönyv problémacentrikus feladatai, kérdései lehetőséget adnak a vitára, a tanulói vélemények kifejtésére, önálló kérdések megfogalmazására.
- A mindennapi életből vett példák megkönnyítik a tananyag megértését.
- A folyamatokat bemutató ábrák változatosak, segítik a rendszerben való gondolkodást.
- A tankönyv változatos módszertani ötleteket ad egy-egy téma társas feladatmegoldására is.
- Az egyszerű megfigyelések, vizsgálódások segítik a földrajzi jelenségek megértését, ezért érdemes időt szánni rájuk.
- A témakörök lezáró összefoglalások újszerűek, gondolkodtatóak. Általában lehetőséget adnak az ismeretek sokoldalú rendszerezésére. A témakörök összefoglalásai képek, folyamatábrák elemzésére támaszkodnak. Ezek lehetnek:
 - kép- és ábraelemzések gondolkodtató feladatokkal,
 - játékos feladatok,
 - karikatúra-elemzések,

- projektfeladatok.

A feladatok összeállításának koncepciója, hogy az összefoglalás során összetett és sokoldalú ismereteket adjon.

- A feladatokat számoztuk, így az órai gyakorlat során követhetőbbek, könnyebben beazonosíthatóak, elhelyezésük strukturáltabb. Négy típusú feladat különböztethető meg:
 - közvetlenül az ábrákhoz tartozó,
 - közvetlenül valamelyik törzsszöveg-szakaszhoz tartozó,
 - szemelvényhez tartozó,
 - lecke végi összefoglaló kérdések, feladatok.
- A tankönyv szerves egységet alkot a munkafüzettel, amely elsősorban az új tananyag feldolgozását támogatja.
- A tankönyvben lévő megfigyelések, vizsgálódások tömbösítve jelennek meg.
- Az oldalak szerkezete 2,5 hasábos (a fél hasábra kerültek a törzsszöveghez kapcsolódó kérdések, illetve egyéb apróbb kiegészítések, pl. honlapajánló). Ez a szerkezet nagyobb rugalmasságot biztosít a tanárnak a munkaforma (pl. csoportmunka, páros munka, frontális munka) kiválasztásához (vagy főleg a feladatokra, kérdésekre épít a tanár vagy főként a törzsszövegre vagy egyszerre mindkettőre különböző arányban).
- Új elem minden kontinens bemutatásánál a fejezetkezdő lecke teljes oldalas térképe, amely az adott témakör jellegzetes tájait, képződményeit mutatja be rövid leírással, csökkentve ezzel a törzsszöveg zsúfoltságát.
- A témakörök továbbra is színekkel vannak megkülönböztetve, azonban a tankönyv színvilága sokkal letisztultabb lett, mint az előző kiadásokban.

A munkafüzet

A munkafüzet feladatai újszerűek, a tananyag visszakérdezése csak kisebb hangsúlyt kap, elsősorban képességfejlesztő feladatokat tartalmaz, melyek a tanulók szövegértési, diagram-, kép- vagy térképelemzési képességeit igyekeznek fejleszteni.

A feladatok jól differenciálhatóak: vannak mindenki által megoldható egyszerűbb feladatok és olyanok is, melyek megoldása több gondolkodást, mélyebb ismereteket vagy utánajárást (pl. internet) igényel. Bár egyes feladatok házi feladatként is használhatók, minden témakörben vannak órai feldolgozást igénylő, a tananyag órai elsajátítását elősegítő feladatok is. Ezek akár az előzetes ismeretek felméréséhez, akár az új anyag feldolgozásához, akár rész-összefoglaláshoz is segítséget nyújtanak.

Tartalomjegyzék

I. fejezet – NE MAGOLJ, GONDOLKODJ!

A felfedezés lehetősége

1. Földrajz a hétköznapokban

Hogyan találom meg, amit nem tudok, hogy hol van?

2. A térképhasználat fortélyai (gyakorlati óra)

Kattanj rá a világra!

3. A Google Föld használata (gyakorlati óra)

Nem megtanulni! Értelmezni!

4. A földrajzi információk értelmezése (gyakorlati óra)

Pénzből él az ember

5. Pénzügyi alapismeretek (gyakorlati óra)

II. fejezet – A TRÓPUSTÓL A JÉGVILÁGIG

Milyen ruhát tegyek a bőröndbe?

1. Az éghajlat térbeli és időbeli változásai

Az esőerdőktől a sivatagokig

2. A forró övezet földrajza

Hideg, meleg, valódi

- 3-4. A mérsékelt övezet földrajza

A fagy birodalmában

5. A hideg övezet földrajza

Földrajzi övek egymás fölött

6. A függőleges földrajzi övezetesség

Már tudom, mi kerüljön a bőröndbe

7. Összefoglalás

III. fejezet – A KÖZETBOLYGÓ TITKAI

Pillanatfelvétel a Földről

1. Születő és pusztuló kőzetlemezek

A Föld kozmetikusai

2. A felszínformáló külső erők

Mi van a talpunk alatt?

3. Ásványok és kőzetek

Élelmet adó földburok

4. A talaj

A „kék bolygó” életrajza

5-6. Földünk története

A kőzetburok földrajza

7. Összefoglalás

Irány a természet!

Projektmunka

IV. fejezet – AFRIKA, AUSZTRÁLIA ÉS A VILÁGTENGER FÖLDRAJZA

Ismeretlen ismerős

1. Az afrikai kontinens

A trópusok földjén Afrikában

2. Afrika éghajlata és vízrajza

A fiatalok kontinense

3. Afrika népessége

Bőség és szükség

4. Afrika mezőgazdasága

A Nílus-deltától Fokföldig

5. Egyiptom, Nigéria és a Dél-afrikai Köztársaság

Kontinensnyi ország, országnyi kontinens

6. Ausztrália földrajza

A jég és a hó birodalmában

7. A sarkvidékek földrajza

Túl az Óperencián?

8. A világtenger földrajza

Afrika, Ausztrália és a világtenger

9. Összefoglalás

V. fejezet – AMERIKA FÖLDRAJZA

A „nagy vízen” túl

1. Az amerikai kontinens

A tornádók és a hurrikánok földjén

2. A természetföldrajzi övezetesség Amerikában

A Mennydörgő és a látható Egyenlítő

3. Amerika vízrajza (gyakorlati óra)

Az ezerarcú Amerika

4. Amerika társadalomföldrajza

A „korlátlan lehetőségek hazája”?

5. Az Amerikai Egyesült Államok

A világgazdaság óriása

6. Az Amerikai Egyesült Államok gazdasága

Az indián kultúrák földjén

7. Latin-Amerika gazdasága

A megismert „új kontinens”

8. Összefoglalás

VI. fejezet – ÁZSIA FÖLDRAJZA

A „legek” kontinense

1. Ázsia fekvése és tájai

A monszun és a szárazság földjén

2. Ázsia éghajlata

Folyamóriások és vergődő tavak

3. Ázsia vízrajza

Embermilliárdok és kultúrák sokszínűsége

4. Ázsia népessége és települései

A világvallások bölcsője

5. Ázsia kulturái és vallásai

Csúcstechnológia a hagyományok országában

6. Japán

A Boszporuszon túl

7. A világgazdaság ázsiai szereplői

Az alvó Sárkány ébredése

8. Kína

Ezerarcú ország a Himalája lábánál

9. India

Amerről felkel a Nap

10. Összefoglalás

Együtt könnyebb

Együttműködés az országok között

